

Kurtturuusu

Saaristomeren kansallispuistossa ja sen lähialueilla

Kuvat Panu ja Sanna-Mari Kunttu

Kurtturuusu (*Rosa rugosa*) on alkuperäinen merenrantojen pensas Tyynenmeren rannikoilla Itä-Aasiassa (Bruun 2005). Laji on tuotu koristekasviksi Eurooppaan, jossa sen käyttö yleistyi 1870-luvulla. Pohjoismaiden ensimmäinen luontoon levinnyt kurtturuusu havaittiin Tanskassa vuonna 1875 (Weidema ym. 2007), Suomessa villiintynyt kurtturuusu havaittiin

ensimmäisen kerran vuonna 1919 Helsingin Isosaarella (Erkamo 1949).

Lajin nykyinen levinneisyys Euroopassa kattaa koko Itämeren alueen, Pohjanmeren rannikon, Keski-Euroopan ja Britteinsaaret (Bruun 2005, Weidema 2006, GBIF 2021). Suomessa kurtturuusu on levinnyt koko rannikkoalueelle ja merensaaristomme kaikkiin osiin (Kunttu ym. 2016). Sisämaassa se kas-

vaa muun muassa teiden pientareilla ja havaintoja on myös järvien rannoilta (Suomen lajitietokeskus 2021).

Kurtturuusu vieraslajina

Kurtturuusu on luokiteltu Euroopan haitallisimpiin vieraslajeihin kuuluvaksi (Nentwig ym. 2018). Suomessa se on ekologisilta vaikutuksiltaan haitallisimpia vieraskasveja etenkin rannikolla ja saaristossa (Niemi-

vuo-Lahti 2012, Rytteri & Väre 2014, Kunttu ym. 2016).

Kurtturuusu lisättiin vieraslajiasetukseen kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi vuonna 2019 (Finlex 2021a). Vieraslajilain mukaan sen myynti, hallussapito ja maahantuonti on kielletty ja kasvatuskielto tulee voimaan kolmen vuoden siirtymäajalla. Kurtturuusu on siis poistettava istutuksista ja myös luontoon levinneet kasvustot tulee hävittää, jos niistä voi aiheutua merkittävää vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle (Finlex 2021b).

Kurtturuusu on tehokas leviämään: sen kiulukat voivat kellua vedessä jopa 40 viikkoa (Jessen 1958) ajautuen virtausten ja aaltojen mukana kauas uusille alueille. Myös monet lin-

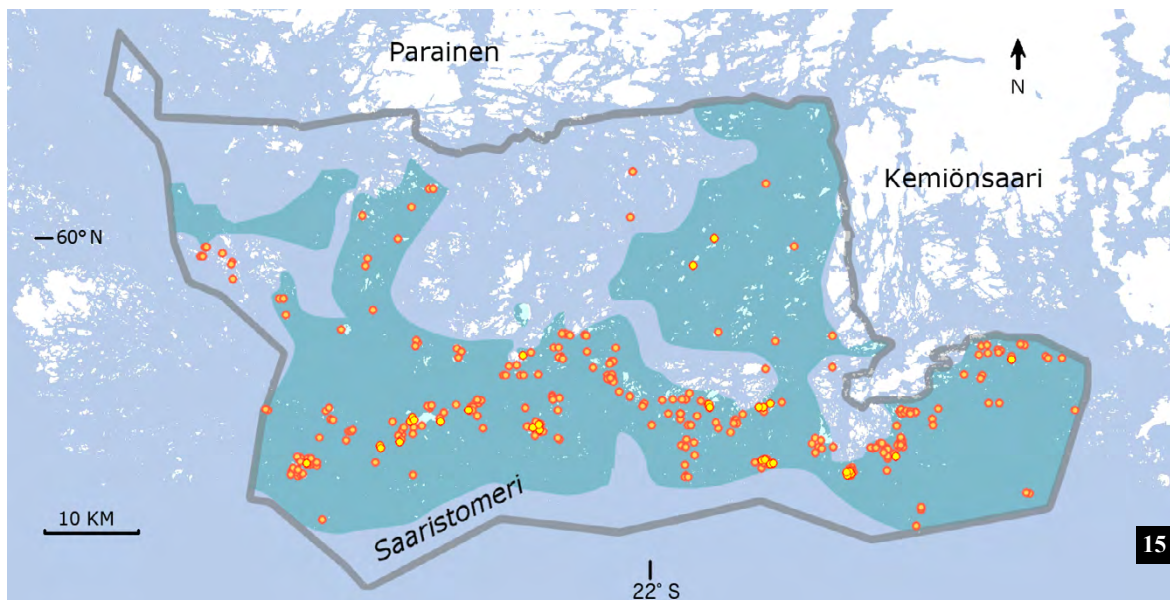
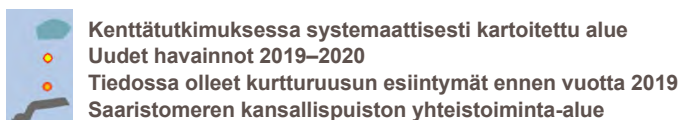
tulajit käyttävät kiulukoita ravintonaan ja voivat näin levittää siemeniä pitkiä matkoja (Bruun 2005). Luonnonympäristössä kasvusto leviää edelleen paitsi siementen avulla myös kasvullisesti juurivesoista peittäen pahimmillaan alleen kokonaisia elinympäristöjä.

Kurtturuusu on ominaisuuksiltaan sitkeä selviytyjä, ja se voi asettua hyvin monenlaisiin elinympäristöihin karuimpia paikkoja myöten. Luonnon monimuotoisuuden kannalta haitallisinta on leviäminen luonnonhiekkarannoille, dyneille, rantaniityille, kedoille ja nummille, jotka on kaikki luokiteltu Suomessa uhanalaisiksi luontotyypeiksi (Kontula & Rautio 2018).

Tutkimusalue

Varsinais-Suomessa sijaitseva Saaristomerén kansallispuisto ja sen lähiympäristö ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta Suomen rikkainta seu-

◀ Saaristomerén kansallispuiston yhteistoiminta-alueella kurtturuusun, *Rosa rugosa*, esiintymistä yhdeksän eli vajaa kolme prosenttia oli valkokukkaista muotoa.

▲ Hiekkaranta / coastal sand beach, Skalmören

Kivinen niitty / coastal stony meadow, Örs ören

◀▼ Kurtturuusun kasvupaikkoja Saaristomerellä. ▶▼

tua, ja monien lajien ja luontotyyppien esiintyminen on keskittynyt alueelle (Lindgren 2000, Högmander 2004, Metsähallitus 2014). Alueen mosaiikkimainen ja pienipiirteinen rakenne tekee elinympäristöt usein pienialaisiksi ja siksi haavoittuvaisiksi kurtturuusun aiheuttamalle umpeenkasvulle.

Tässä artikkelissa tarkastellaan Saaristomerен kansallispuiston yhteistoiminta-alueita, joka tarkoittaa rajausta, jonka sisällä olevat valtion maat muodostavat kansallispuiston. Muu osa alueesta on yksityisomistuksessa; myös osa yksityismaista on rauhoitettu. Yhteistoiminta-alue käsittää 8 384 vähintään aarin kokoista saarta ja luotoa. Yhteistoiminta-alueen pinta-alasta maata on 151 km² ja merta 2 896 km². Maapinta-alasta on suojeltu vain 27 %, muu osa on suojelematonta yksityismaata.

Leviäminen Saaristomerен ulkosaaristoon

Kurtturuusu havaittiin Saaristomerен ulkosaaristossa ensimmäisen kerran Kemiönsaaren Örössä vuonna 1963 ja Kuggskärissä vuonna 1967 (Suomen lajietokeskus 2021). Saaristomerellä on tehty laajoja kasvistotutkimuksia jo aiempina vuosikymmeninä, mutta kurtturuusua ei niissä raportoitu. Kurtturuusu mainitaan melko tuoreena ja harvinaisena tulokkaana kansallispuiston yhteistoiminta-alueel-

la 1980-luvulla (Lindgren & Stjernberg 1986).

Rivasto (2014) kokosi alueelta ennen vuotta 2014 tehdyt kurturuusuhavainnot eri lähteistä; silloin esiintymiä oli tiedossa 54. Tämä yhteenveto sisälsi muun muassa von Numersin (2011), Lounais-Suomen ympäristökeskuksen (Ikonen ym. 2009), Metsähallituksen Luontopalveluiden ja Kastikka-tietokannan senhetkiset esiintymätiedot. Esiintymällä tarkoitamme tässä yhteydessä toisista selvästi erillään olevaa kurturuusun kasvustoa. Tämän määritelmän mukaan jopa hyvinkin pienissä saarissa voi olla useita esiintymiä, jos ne eivät ole kasvullisesti yhteydessä toisiinsa.

Kenttätutkimukset Saaristomerellä 2014–2020

Olemme kartoittaneet kurturuusun esiintymistä Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueella systemaattisesti useiden vuosien ajan. Vuosina 2014–2018 dokumentoimme 301 esiintymää (Kunttu & Kunttu 2017, 2019). Vuosina 2019–2020 löysimme 33 esiintymää lisää (ks. sivu 13). Olemme kartoittaneet oheiseen karttaan merkityn alueen kaikkien saarten ja luotojen rannat. Pääosin olemme meloneet saaret ja luodot ympäri sopivan havaintoetäisyyden päässä ja tähystäneet rannat kurturuusujen kartoittamiseksi. Tarvittaessa – esimerkiksi näköesteiden tai tiheän kasvillisuuden takia – olemme rantautuneet ja tehneet tarkistuksia maissa. Dokumentoimamme 334 kurturuusuesiintymää on merkitty kartalle sivulla 5.

▲ Rantaketo / coastal epilitoral meadow, Grundvik harun

Varpunummi / dwarf shrub heath, Jurmo

Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueen kurturuusesiintymät kasvupaikkatyypeittäin (tilanne syksyllä 2020). / The number of stands and their size according to habitat types in the Archipelago Sea National Park and its surroundings.

Kasvupaikan tyyppi / Habitat type	Esiintymät / stands			
	Lukumäärä / Number	Yhteispinta-ala, m ² (ennen torjunnan aloittamista) / Total area, m ² (before eradication)	Keskikoko, m ² / Median size, m ²	Koon vaihteluväli, m ² / Range, m ²
Hiekkaranta / Coastal sand beach	19	n. 5 417	16	0,5 – n. 2500
Niitty / Coastal meadow or seashore meadow or dry meadow	100	1 502	6	0,5 – 100
Nummi / Dwarf shrub heath	20	145	6	0,5 – 24
Kallio / Rock outcrop on seashore	47	173	1	0,5 – 30
Kivikko / Coastal stone shore	144	1 215	5	0,5 – 58
Yhteensä / Total	330*	n. 8 452	5	0,5 – n. 2500

*Neljän vanhan esiintymän tietoja ei ole käytettävissä, sillä niitä ei ole etsinnöistä huolimatta sittemmin löydetty. / No data available for four old stands, they were not found again for documentation.

Kurturuusun kivisiä ja kallioisia kasvupaikkoja Saaristomerellä.

▼ Somerikossa seurana merikaali, *Crambe maritima*, ja pietaryrtti, *Tanacetum vulgare*. / Coastal shingle shore, Skalmören.

▲ Kivikko / coastal stone shore, Moringharu

▼ Louhikko / coastal boulder shore, Kuggskär

Kurtturuusuesiintymien pinta-alat ja kasvupaikat

Saaristomeren tutkimusalueen esiintymien mediaanikoko ennen torjuntatoimien aloittamista oli viisi neliometriä (vaihteluväli 0,5 – n. 2 500 m²). Neljän vanhemman havainnon tiedot puuttuvat, sillä emme ole onnistuneet löytämään kasvustoja uudelleen. Kurtturuusun kasvupaikat ovat moninaiset; olemme luokitelleet kasvupaikat viiteen tyyppiin: hiekkarantoihin, kivikoihin (mukaan lukien somerikot ja louhikot), nummiin (mukaan lukien luontaiset varpunummet), niittyihin (mukaan lukien luontaiset niityrannat ja rantakedot) ja kallioihin.

Kallio kurtturuusun kavupaikkana / Rock outcrop on seashore as a habitat of *Rosa rugosa*, Äggeskäret

Eniten esiintymiä on löytynyt kivikkorannoilta (44 % esiintymistä; taulukko s. 23). Ylivoimaisesti suurimmat esiintymät, kuten myös yhteenlasketusta esiintymien pinta-alasta valtaosa (64 %), sijaitsivat hiekkarannoilla. Seuraavaksi suurimmat esiintymät löydettiin niityiltä. Kurtturuusuesiintymistä 49 % sijaitsi luonnonsuojelualueella, näistä 128 kansallispuistossa ja 34 yksityisillä luonnonsuojelualueilla.

Ennen torjuntatöiden aloittamista ja useiden kasvustojen hävittämistä tai merkittävää pienentämistä esiintymien yhteispinta-ala oli laskennallisesti noin 8 452 m². Luku on kuitenkin epätarkka, sillä kahden selvästi suurimman – nyt jo lähestulkoon hävitetyn – esiintymän tarkkaa pinta-alaa ei ole mitattu. Näiden kahden Örös-sä sijainneen esiintymän koosta oli käytettävissä vain karkea arvio. Toisaalta osa pienimmistä esiintymistä on vain yhden tai muutaman pienen version kokoisia, joten ne ovat pienempiä kuin tässä tutkimuksessa käytännöllisistä syistä käytetty esiintymän puolen nelioimetrisen vähimmäispinta-ala.

On huomionarvoista, että kymmenen suurinta esiintymää on kattanut 65 % yhteispinta-alasta. Nyt, kun kaksi Saaristomerellä kautta aikojen suurinta esiintymää on jo lähes kokonaan hävitetty, nykyisten kymmenen suurimman yhteispinta-ala kattaa enää 13 % koko pinta-alasta.

Yleistäen voi siis sanoa, että Saaristomerellä on runsaasti luontoon levinneitä kurtturuusuja mutta kasvustot ovat keskimäärin melko pieniä verrat-

Vuosina 2019–2020 Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueelta löydetty uudet kurtturuusuesiintymät.
Käytetyt lyhenteet: YKJ = yhtenäiskoordinaatio, KP = kansallispuisto, YSA = yksityinen luonnonsuojelualue

Seutu	Alue	Saari	YKJ, N	YKJ, E	Suoje- lualue	Koko, m ²	Kasvupaikka	Päivämäärä	Huomioita
Nauvo	Trunsö	Alskär	6645114	3209194	KP	29	Niitty	24.7.2019	Suurelta osin puiden varjossa
Nauvo	Nagelskären	Dömmaskär	6663172	3228400	–	2	Kivikko	2.7.2020	
Nauvo	Trunsö	Glasaskär	6645737	3208208	KP	2	Kivikko	24.7.2019	Torjunta aloitettu
Korppoo	Jurmo	Jurmo, Estnäs	6646922	3198697	KP	0,5	Niitty	8.7.2020	Torjunta aloitettu
Korppoo	Jurmo	Jurmo, Moringharu	6647275	3196280	KP	5	Kivikko	26.7.2019	
Korppoo	Jurmo	Jurmo, Rävånäs	6647604	3196684	–	8	Nummi	8.7.2020	
Korppoo	Jurmo	Jurmo, Rävånäs	6647612	3196690	–	2	Nummi	8.7.2020	
Dragsfjärd	Vänö	Klovaskär (Långa Mässkär)	6646191	3232736	–	28	Kivikko	20.6.2020	
Korppoo	Björkö	Koholmen, läntinen saari	6656327	3203913	–	16	Kivikko	27.7.2019	
Dragsfjärd	Rosala	Kuggskär, etelälampi	6638415	3240405	YSA	6	Niitty	21.7.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Rosala	Kuggskär, etelälampi	6638449	3240432	YSA	5	Niitty	21.7.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Rosala	Kuggskär, järven itäranta	6638548	3240573	YSA	1	Kivikko	16.10.2020	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Rosala	Lammgrunden, eteläluoto	6641243	3245478	–	1	Niitty	16.10.2020	Torjunta aloitettu
Korppoo	Jurmo	Lilla Örskär	6647748	3202437	YSA	2	Niitty	25.7.2019	
Nauvo	Trunsö	Långskär	6645932	3208658	KP	0,5	Niitty	24.7.2019	
Dragsfjärd	Vänö	Rottenskär	6640709	3231898	KP	1	Niitty	22.7.2019	
Dragsfjärd	Vänö	Rottenskär	6640705	3231897	KP	1	Niitty	22.7.2019	
Korppoo	Jurmo	Skalmören	6644903	3192526	KP	1	Kivikko	26.7.2019	
Korppoo	Jurmo	Skalmören	6645004	3192631	KP	58	Niitty	26.7.2019	
Korppoo	Utö	Stenskär	6643701	3185215	KP	2	Kallio	12.7.2019	Pekka Heikkilän havainto. Torjunta aloitettu.
Nauvo	Nagelskären	Södergrundet	6660843	3225931	–	12	Niitty	2.7.2020	Valkokukkainen muoto
Dragsfjärd	Vänö	Söderön, Kärsan	6646659	3226639	–	0,5	Niitty	21.6.2020	
Dragsfjärd	Vänö	Söderön, Kärsan	6646699	3226650	–	1	Kallio	21.6.2020	
Dragsfjärd	Vänö	Koddskärs klobben	6646035	3231755	–	2	Kivikko	29.6.2019	
Dragsfjärd	Vänö	Stångskär, suurempi saari pohjoispuolella	6646187	3231548	–	3	Nummi	29.7.2019	
Dragsfjärd	Hitis	Södra Stenharun	6649707	3257186	–	2	Kallio	11.7.2019	
Korppoo	Jurmo	Ömsarstenen	6645787	3195441	KP	0,5	Niitty	26.7.2019	
Dragsfjärd	Vänö	Örs ören	6640462	3232120	KP	2	Niitty	22.7.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Vänö	Örs ören	6640479	3232091	KP	0,5	Niitty	22.7.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Vänö	Örs ören	6640515	3232146	KP	4	Niitty	22.7.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Vänö	Örs ören	6640495	3232162	KP	3	Niitty	30.6.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Vänö	Örs ören	6640507	3232159	KP	2	Niitty	30.6.2019	Torjunta aloitettu
Dragsfjärd	Vänö	Örs ören	6640518	3232153	KP	4	Niitty	30.6.2019	Torjunta aloitettu

tuna esimerkiksi Hangon hiekkarantojen kasvustoisiin (Aspelund & Rytteri 2010), Tanskan kasvustoista puhumattakaan (esim. Stobberup ym. 2008). Pienet mutta moninaiset esiintymät ovat kuitenkin siitä ongelmallisia, että ne toimivat siementen leviämiskeskuksina laajalle alueelle. Myös huomaamatta tahtuvan kasvullisen leviämisen riski on olemassa, sillä esiintymiä on paljon ja ne ovat vaikeasti saavutettavissa ja hajallaan ulkosaaristossa, joten niiden kattava seuranta on nykyresursseilla erittäin vaikea toteuttaa.

Kurturuusujen torjuntatöitä on alueella tehty jo vuodesta 2008 (Ikonen ym. 2009). Nyt kurturuusua on torjuttu useilla kymmenillä esiintymillä. Tahti on kasvanut viime vuosina ensin vapaaehtoisten järjestämissä luonnonhoitotalkoissa (Kunttu 2015) ja nyt käynnissä olevassa Metsähallituksen luotsaamassa Rannikko-LIFE-hankkeessa (Metsähallitus 2020).

Kiitokset

Saaristomeren ulkosaariston kurturuusuisia olemme vaihtaneet tietoja ja kokemuksia seuraavien henkilöiden kanssa: Mikael von Numers, Esko Tainio, Pekka Heikkilä, Mikael Nordström, Jouko Högmander, Maija Mussaari, Matti Peltonen, Jani Virtanen, Päivi Leikas, Kaj Genberg, Juha Kylänpää, Petri Vainio, Sakari Hinneri ja Leena Lehtomaa. Metsähallituksen Luontopalveluiden ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa olemme tehneet yhteistyötä esiintymien kartoittamisessa ja torjunnassa. Raija ja Ossi Tuuliaisien Säätiö, Vuokon Luonnonsuojelusäätiö, Teaterstiftelsen Vivicas Vänner ja Societas pro Fauna et Flora Fennica tukivat kenttätutkimuksiamme. Esitämmme lämpimät kiitoksemme kaikille.

Aspelund, P. & Rytteri, T. 2010: Kurturuusua uhkaa hiekkarantojen ja dyynien eliöyhteisöjä – tapaus Hangon Furuviik. *Lutukka* 26: 3–9.

Bruun, H. H. 2005: Biological flora of the British Isles. *Rosa rugosa* Thunb. ex Murray. *Journal of*

Ecology 93: 441–470. doi.org/10.1111/j.1365-2745.2005.01002.x

Erkamo, V. 1949: *Rosa rugosa* Thunb. ein für Europa neuer Neophyt. *Archivum Societatis Zoologicae Botanicae Fennicae 'Vanamo'* 3: 123.

Finlex 2021a: Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta. www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190704 [viitattu 2.1.2021]

Finlex 2021b: Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta. www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20151709 [viitattu 2.1.2021]

GBIF 2021: *Rosa rugosa* Thunb. Global Biodiversity Information Facility. www.gbif.org/species/3003979 [viitattu 2.1.2021]

Högmander, J. 2004: Saaristomeren kansallispuiston uhanalaiset ja silmälläpidettävät eliölajit (368 lajia). Teoksessa: Lappalainen, M., Saaristomeren kansallispuisto – saarien jätulintarha, 166–172. Söderströms & Konstsamfundet. Porvoo.

Ikonen, I., Kekki, M. & Rääkkönen, N. 2009: Jättiputki ja kurturuus kuriin Lounais-Suomessa. 83 s. *Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportteja* 15/2009. Lounais-Suomen ympäristökeskus. Turku.

Jessen, K. 1958: Om vandspredning af *Rosa rugosa* og andre arter af slægten. *Botanisk tidsskrift* 54: 353–366.

Kontula, T. & Raunio, A. 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 – Luontotyyppien punainen kirja. Osa I: Tulokset ja arvioinnin perusteet. 388 s. Suomen ympäristökeskus & ympäristöministeriö. Helsinki. urn.fi/URN:ISBN: 978-952-11-4816-3

Kunttu, P. 2015: Vapaaehtoistyö korvaamatonta vieraslajien torjunnassa Saaristomerellä. *Maaseudun Tiede* 72(4): 12.

Kunttu, P. & Kunttu, S.-M. 2017: Distribution and habitat preferences of the invasive alien *Rosa rugosa* (Rosaceae) in Archipelago Sea National Park, SW Finland. *Polish Botanical Journal* 62: 99–115. doi.org/10.1515/pbj-2017-0009

Kunttu, P. & Kunttu, S.-M. 2019: New records of the invasive alien *Rosa rugosa* (Rosaceae) in the Archipelago Sea National Park, SW Finland. *Memoranda Societatis pro Fauna et Flora Fennica* 95: 81–88. journal.fi/msff/article/view/82631

Kunttu, P., Rytteri, T. & Kunttu, S.-M. 2016: Vieraslaji kurturuusua leviää saaristossa – Nykytila ja torjuntakeinot. *Luonnon Tutkija* 120: 165–177.

Lindgren, L. 2000: *Saariston laitumet*. 192 s. Metsähallitus & Edita. Helsinki.

Lindgren, L. & Stjernberg, T. 1986: *Saaristomeren kansallispuisto*. 143 s. WSOY. Helsinki.

Metsähallitus 2014: *Metsähallituksen selvitys Suomenlahden merikansallispuistojen täydentämistarpeista ja -mahdollisuuksista*. 105 s. Raportti. Metsähallitus. Helsinki. julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Muut/suomenlahtiselvitys.pdf

Metsähallitus 2020: *Rannikko-LIFE-hanke. metsa.fi/projekti/rannikko-life-hanke/* [viitattu 1.1.2021]

Nentwig, W., Bacher, S., Kumschick, S., Pyšek, P. & Vila, M. 2018: More than “100 worst” alien species in Europe. *Biological Invasions* 20: 1611–1621 doi.org/10.1007/s10530-017-1651-6

Niemivuo-Lahti, J. (toim.) 2012: *Kansallinen vieraslajistrategia*. 126 s. Maa- ja metsätalousministeriö. Helsinki. vieras-cms.laji.fi/wp-content/uploads/2020/08/Vieraslajistrategia_web_pieni.pdf

von Numers, M. 2011: Sea shore plants of the SW archipelago of Finland – distribution patterns and long-term changes during the 20th century. *Annales Botanici Fennici* 48 (Suppl. A): 1–46. doi.org/10.5735/085.048.SA01

Rivasto, S.-M. 2014: *Kurturuusuesiintymät Saaristomeren kansallispuiston yhteistoiminta-alueella*.

21 s. Seminaarityö, ympäristötiede. Turun yliopisto, avoin yliopisto-opetus. Turku.

Rytteri, T. & Väre, H. 2014: Puuvartistet kasvit vieraslajeina. *Sorbifolia* 45: 161–174.

Stobberup, A., Søndergaard, H. & Kristensen, H. S. 2008: *Rynket Rose's (Rosa rugosa) udbredelse og spredningshastighed i det vestlige Thy*. 25 s. Raportti. Skov- og Naturstyrelsen & By- og Landskabstyrelsen – Miljøcenter Aalborg. Aalborg. naturstyrelsen.dk/media/nst/66922/RugosaThy2008.pdf

Suomen lajitietokeskus 2021: Kurturuusua – *Rosa rugosa*. laji.fi/taxon/MX.38815 [viitattu 2.1.2021]

Weidema, I. 2006: *NOBANIS – invasive alien species fact sheet. Rosa rugosa*. Online Database of the European Network on Invasive Alien Species. nabanis.org/globalassets/speciesinfo/rrosa-rosuga/rosa_rugosa.pdf [viitattu 2.1.2021]

Weidema, I., Ravn, H. P., Vestergaard, P., Johnsen, I. & Svart, H. E. (toim.) 2007: *Rynket rose (Rosa rugosa) i Danmark*. 77 s. Raportti. Biologisk Institut, Københavns Universitet, Skov- og Landskab, Københavns Universitet, samt Skov- og Naturstyrelsen. København. mst.dk/media/119389/rosa_rugosa_rapport1-medbilag.pdf

The invasive alien *Rosa rugosa* in Archipelago Sea National Park, southwestern Finland

Rosa rugosa is an invasive alien species in Europe with negative ecological effects on biodiversity. In Finland it occurs especially on the coast and in the archipelagos of the Baltic Sea, where it replaces native plant species and causes overgrowth of rare and threatened habitats, like sand beaches and seashore meadows. This study documents new records of *Rosa rugosa* stands within the Archipelago Sea National Park and its surroundings in SW Finland. We found 33 new occurrences of *R. rugosa* during the field studies in 2019–2020. Altogether 334 stands are now found from the study area. The median size of all these stands was 5 m² (range 0.5 – ca. 2 500 m²). The total area covered by *R. rugosa* was 8 452 m² before eradication measures started in 2008, and now the colonized area is much smaller. The ten largest remaining stands amount to 13 % of the total area covered by *R. rugosa* (before eradication the proportion was 65 %). The most common habitat was stone shore (44 % of the stands), but also meadows were typical habitats (30 %). The largest stands grew on sand beaches, where the mean size was 16 m². We found 49 % of stands in protected areas; 128 in the National Park and 34 in privately-owned nature reserves. The number of *R. rugosa* stands is high in the study area, but they are mainly still rather small in size. Due to the high number of stands, the dispersal potential is considerable. Eradication actions have been started at dozens of sites.

Panu Kunttu, Taalintehdas, Kemiönsaari, panu.kunttu@iki.fi, @PanuKunttu

Sanna-Mari Kunttu, Taalintehdas, Kemiönsaari, sanna-mari.kunttu@iki.fi